

5.1.

Αποκρύπτοντας την ταυτότητά μου στον ψηφιακό κόσμο

Ανωνυμία

Η ιδιότητα ή η κατάσταση του να παραμένεις άγνωστος ή μη αναγνωρίσιμος.²³



➡ Μάθε την ιστορία αυτού του συγγραφέα, του οποίου το άγαλμα μπορείς να επισκεφθείς μπροστά από το Κάστρο Vajdahunyad στο πάρκο της Βουδαπέστης, στην Ουγγαρία. Πώς σχετίζεται αυτό με την ανωνυμία;

Blank lined area for notes.

➡ Νομίζεις ότι είναι ακόμα δυνατό να παραμένεις ανώνυμος στο σημερινό κόσμο;

Blank lined area for notes.



Το όνομά σου υπάρχει πάντα κάπου στο Διαδίκτυο, για παράδειγμα στην ιστοσελίδα του σχολείου σου. Επίσης, οι φίλοι σου μπορεί να δημοσιεύσουν μια φωτογραφία και να προσθέσουν το όνομά σου χωρίς να σου το πουν.

Κυνηγώντας το ψηφιακό αποτύπωμα σου

➡ Ακόμα και όταν δεν δημοσιεύεις τις προσωπικές πληροφορίες σου στο Διαδίκτυο, είναι δυνατό τα προσωπικά στοιχεία και οι προτιμήσεις σου να γίνουν γνωστά στους άλλους. Κοίταξε το παρακάτω παράδειγμα. Μπορείς να σκεφτείς 4 επιπλέον τρόπους με τους οποίους οι άλλοι μπορούν να ανακαλύψουν προσωπικές πληροφορίες για εσένα;

1 Οι καταχωρίσεις μου σε διαδικτυακούς τόπους αναζήτησης διερευνώνται, προκειμένου να εντοπιστούν οι προτιμήσεις μου. Στη συνέχεια, αυτές χρησιμοποιούνται για διαφημιστικούς λόγους.

2

3

4

5

²³ The Free Dictionary, 'Anonymity' (online), <http://www.thefreedictionary.com/anonymity>, προσπελάστηκε στις 07/12/2012.

Ιδιωτικότητα

Το δικαίωμα κάποιου να κρατήσει τα προσωπικά θέματα και τις σχέσεις του μυστικά.²⁴



Yorick

Ανησυχώ για το τι ακριβώς οι κυβερνητικές υπηρεσίες γνωρίζουν αναφορικά με το που βρίσκομαι και τι κάνω. Δεν είναι στην λίστα των φίλων μου, αλλά δεν ξέρω πόσο μακριά μπορούν να δουν πίσω από τον τοίχο του προφίλ μου. Οι ρυθμίσεις του προφίλ μου δεν είναι δημόσιες, αλλά δεν είμαι σίγουρος ότι αυτό κρατά τις κυβερνητικές υπηρεσίες εκτός.

«Αν δεν θέλεις τα προσωπικά σου δεδομένα να εμφανίζονται στο Διαδίκτυο, τότε μην τα δημοσιεύεις!»

Είναι αλήθεια, αλλά ακόμα κι αν κανένας από τους φίλους μου ή εγώ δεν δημοσιεύουμε πληροφορίες στο Διαδίκτυο, ορισμένες προσωπικές μου πληροφορίες συλλέγονται και χρησιμοποιούνται.

Όντως, αλλά τι γίνεται με τους φίλους που δημοσιεύουν πληροφορίες σχετικά με εσένα; Τι είδους πράγματα προτιμάς να μην δημοσιεύσουν σχετικά με εσένα οι φίλοι σου;

Να αποκρύπτεις την ταυτότητά σου στο Διαδίκτυο; Γιατί; Εάν οι άνθρωποι δεν υπάρχουν στο Διαδίκτυο με τον ένα ή με τον άλλο τρόπο, αυτό τους κάνει να φαίνονται πολύ ύποπτοι!

▶ Συμφωνείς με αυτές τις απόψεις ή όχι; Γιατί;

²⁴ Cambridge Dictionaries online (2013), 'privacy' (online), <http://dictionary.cambridge.org/dictionary/british/privacy?q=privacy>, προσπελάστηκε στις 19/12/2012.

5.2.

Το δικαίωμα στη λήθη - διαγράφοντας ένα ψηφιακό αποτύπωμα

Ανάλωση κατά προτίμηση πριν

➡ Κι αν μπορούσες να δημιουργήσεις ψηφιακές ημερομηνίες λήξης, έτσι ώστε οι πληροφορίες να διαγράφονται αυτόματα σε καθορισμένη στιγμή που θα είχες επιλέξει χρόνια πριν;

Τι είδους περιεχόμενο θα ήθελες να διατηρήσεις για πάντα;

Ποιες πληροφορίες νομίζεις ότι θα πρέπει να διαγράψεις πριν αρχίσεις να ψάχνεις για εργασία;

➡ Κάνε μία λίστα με τις πληροφορίες για τον εαυτό σου που ξέρεις ότι υπάρχουν στο Διαδίκτυο και δώσε ημερομηνία λήξης στην καθεμία.

Ανάλωση κατά προτίμηση πριν

➡ **Να μοιράζεσαι ή να μη μοιράζεσαι; ιδού η απορία!**

Ενώ κάποιοι προτιμούν να διατηρούν το προφίλ τους ιδιωτικό, άλλοι θέλουν να μοιράζονται την παραμικρή λεπτομέρεια της ζωής τους με τον κόσμο. Κάποιοι αγαπούν να διαβάζουν τα πάντα για τη ζωή των άλλων, ενώ άλλοι νιώθουν λίγο ενοχλημένοι που κατακλύζονται με άχρηστες πληροφορίες ...

Τι νομίζεις ότι θα πρέπει να μοιράζονται οι άνθρωποι και τι όχι;

Θα πρέπει να μοιράζονται

Δεν θα πρέπει να μοιράζονται

➔ Διάβασε τις παρακάτω ιστορίες και γράψε τα σχόλια και τις σκέψεις σου.

Διδάσκω Πληροφορική στο γυμνάσιο και μερικοί από τους μαθητές μου με έκαναν φίλο στο Facebook. Χθες, παρατήρησα ότι ένας από τους μαθητές μου προσχώρησε σε μια ομάδα που ονομάζεται «Νομιμοποιήστε τη μαριχουάνα». Αν και δεν έχω καμία χειροπιαστή απόδειξη, δεν μπορώ να μην αναρωτιέμαι αν κάνει χρήση. Πρέπει να μιλήσω με τους γονείς του ή ίσως είναι ασήμαντο και να το κρατήσω για τον εαυτό μου;

Θέλω να γίνω δημοσιογράφος όταν τελειώσω το σχολείο και στην εποχή μας θα πρέπει οπωσδήποτε να έχεις διαδικτυακή παρουσία. Ωστόσο, βεβαιώνομαι ότι μοιράζομαι μόνο τις πληροφορίες που θέλω οι άλλοι να γνωρίζουν και που θα τους δείξουν όλες τις θετικές πτυχές του έργου μου. Όσο περισσότεροι άνθρωποι με ακολουθούν, τόσο καλύτερη φήμη θα έχω, οι άνθρωποι θα αρχίσουν να ακούν - αυτή είναι η ομορφιά του διαδικτύου - όταν τα πράγματα διαδίδονται με τέτοιους ρυθμούς, δεν υπάρχει τρόπος να τα σταματήσεις.

Σίγουρα υπάρχουν κίνδυνοι, εννοώ ότι όλοι διαθέτουμε διαδικτυακή φήμη, αλλά νομίζω ότι οι άνθρωποι χάνουν την ουσία πραγματικά - γιατί όντως μπορούμε να πάρουμε τον έλεγχο. Έχω αποφασίσει ποιος θέλω να είναι «φίλος» μου στο Διαδίκτυο - ναι, έχω περίπου 460 «φίλους», αλλά δεν έχουν όλοι πρόσβαση σε όλα. Οι περισσότεροι ιστότοποι κοινωνικής δικτύωσης μας επιτρέπουν να το κάνουμε αυτό, αλλά οι άνθρωποι δεν δημιουργούν το προφίλ τους με αυτό το σκεπτικό. Σε τελική ανάλυση, η προστασία προσωπικών δεδομένων εναπόκειται σε κάθε έναν από εμάς.

Ως υπεύθυνος προσλήψεων στην εταιρεία μου, ψάχνω σχεδόν καθημερινά νέους που θα έρθουν και θα εργαστούν για εμάς. Φυσικά, η επιλογή μας βασίζεται κυρίως σε επιστολή με τα κίνητρα του καθενός, στο βιογραφικό, την εκπαίδευση και τις δεξιότητές του. Ωστόσο, πριν καλέσουμε κάποιον σε συνέντευξη, ψάχνουμε το όνομά του στη Google και σε ιστότοπους κοινωνικής δικτύωσης. Η εντύπωση που σχηματίζουμε από τις φωτογραφίες των ανθρώπων, τις διαδικτυακές δραστηριότητες, το περιεχόμενο που δημοσιεύθηκε και άλλες πληροφορίες που γράφτηκαν γι' αυτούς, διαδραματίζει, επίσης, σημαντικό ρόλο στην απόφασή μας.

Διάβαζα τα μηνύματά μου και εντελώς ξαφνικά ανακάλυψα ένα e-mail από την Εφορία που με ενημέρωνε ότι μόνο ένα μέρος της επιστροφής φόρου είχε πραγματοποιηθεί. Το μήνυμα ανέφερε ότι έπρεπε να στείλω επιβεβαίωση των στοιχείων του τραπεζικού λογαριασμού μου. Φυσικά, αυτό ήταν απάτη και θα έπρεπε να έχω αντιληφθεί ότι ένας επίσημος φορέας δεν θα μπορούσε ποτέ να μου ζητήσει τόσο ευαίσθητες πληροφορίες μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Οι κλέφτες απέσπασαν ένα μεγάλο χρηματικό ποσό από τον λογαριασμό μου.

Έχω κάνει κάποια άσχημα πράγματα στη ζωή μου, αλλά έχω καταδικαστεί γι' αυτά και έχω εκτίσει την ποινή μου στη φυλακή. Ωστόσο, εξακολουθώ να αναφέρομαι ως εγκληματίας σε διάφορες ιστοσελίδες στο Διαδίκτυο. Έχω ζητήσει απ' όλες αυτές τις ιστοσελίδες να αφαιρέσουν αυτές τις πληροφορίες. Έχω το δικαίωμα για μια δεύτερη ευκαιρία και κανείς δεν χρειάζεται να γνωρίζει για το παρελθόν μου.



Ξέρεις για πόσο καιρό φυλάσσονται τα αρχεία του σχολείου σου; Ποιος νομίζεις ότι έχει πρόσβαση σε αυτά; Τι συμβαίνει με τα αρχεία που σε αφορούν όταν φεύγεις από το σχολείο;



Joanna

Στο Facebook, μόνο οι άνθρωποι που επιτρέπω μπορούν να βλέπουν τις φωτογραφίες μου και να διαβάζουν τι έχω δημοσιεύσει. Σκόπιμα περιορίζω την πρόσβαση σε προσωπικές πληροφορίες μου.

➡ Πού θα τοποθετούσες τον εαυτό σου στην ακόλουθη κλίμακα διαδικτυακής συμπεριφοράς;

Ανώνυμος

Δεν μου αρέσει να μοιράζομαι πολλές πληροφορίες για τον εαυτό μου με τους άλλους. Χρησιμοποιώ τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης μόνο όταν πρέπει.

Προστατευτικός

Δεν έχω σκοπό να εκθέσω τα πάντα για τον εαυτό μου στο Διαδίκτυο, θα πρέπει πάντα να είμαστε προσεκτικοί, αλλά μου αρέσει πράγματι να μοιράζομαι τις σκέψεις και τις εμπειρίες μου με τους φίλους μου.

Μοιράζομαι τα

πάντα με τον κόσμο!

Δεν έχω κάνει τίποτα κακό, γιατί, λοιπόν, να μην μπορώ να το μοιραστώ με τον υπόλοιπο κόσμο;

5.3.

Παρουσίασε τον εαυτό σου αλλά όχι πάρα πολύ!

Sexting

Ο συνδυασμός των λέξεων 'sex' και 'texting' - η αποστολή μηνυμάτων ή εικόνων σεξουαλικού περιεχομένου (με φωτογραφικό ή οπτικοακουστικό υλικό)²⁵ μέσω κινητού τηλεφώνου.²⁶

Το Διαδίκτυο είναι ένα υπέροχο μέσο για να φλερτάρεις και να πειραματιστείς, ειδικά όταν είσαι κάπως ντροπαλός στην πραγματική ζωή. Τα εμπόδια για να προσεγγίσεις κάποιον είναι λιγότερα και σταδιακά η αυτοπεποίθησή σου στο να πλησιάσεις τον άλλο στην πραγματική ζωή μπορεί να αυξηθεί. Αλλά πόσο μακριά θα φτάσεις;

Εξερεύνησε τα όριά σου!

➔ Πόσο μακριά θα έφτανες στο Διαδίκτυο; Ανάφερε για κάθε δήλωση πόσο άνετα θα ένιωθες σε αυτή την κατάσταση. Συζήτησε τις απαντήσεις σου με τον/την διπλανό/διπλανή σου.

1. Ένας διαδικτυακός φίλος με τον οποίο συνομιλείς εδώ και λίγο καιρό, σου ζητά να στείλεις μια σέξι φωτογραφία σου.



2. Αναζήτησα κάποιες πληροφορίες στο Διαδίκτυο για τα πράγματα που φοβάμαι πολύ ή ντρέπομαι να ρωτήσω τους γονείς μου.



3. Ένας φίλος έχει κυκλοφορήσει μια φωτογραφία ενός κοριτσιού από το σχολείο μας, ενώ αυτή είναι στο ντους. Θα την προωθήσω στους φίλους μου! Είναι πολύ αστείο!



Askyourquestions.com

Ανώνυμος, 15 χρονών

«Είμαι πολύ ντροπαλός όταν πρόκειται να γνωρίσω καινούργιους ανθρώπους στην πραγματική ζωή, πόσο μάλλον να φλερτάρω μαζί τους. Στο Διαδίκτυο, αισθάνομαι λίγο πιο ασφαλής, καθώς δεν μιλάω πρόσωπο με πρόσωπο μαζί τους. Μπορείς να μου δώσεις μερικές συμβουλές για μία ασφαλή και διασκεδαστική διαδικτυακή εμπειρία όταν συζητώ με συνομήλικούς μου;»

Πράγματα που πρέπει να κάνεις:

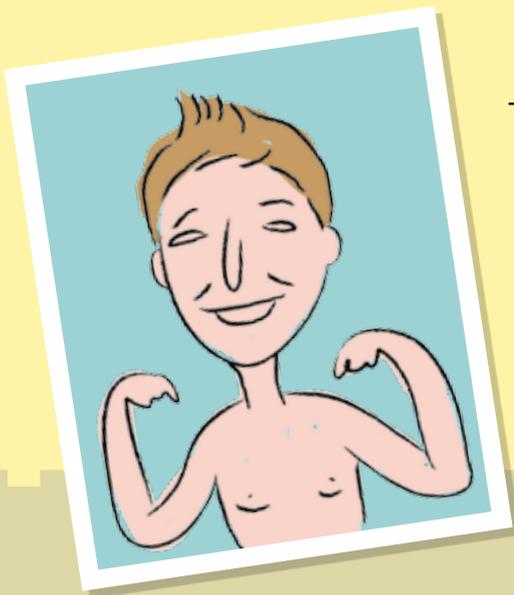
1
2
3
4
5

Πράγματα που δεν πρέπει να κάνεις:

1
2
3
4
5

²⁵ Σ.Τ.Μ.

²⁶ Merriam-Webster (2012), 'Sexting' (online), <http://www.merriam-webster.com/dictionary/sexting>, προσπελάστηκε στις 20/10/2012



Το να μοιράζεσαι μια γυμνή φωτογραφία του εαυτού σου ή κάποιου άλλου θα μπορούσε να είναι αρκετά συναρπαστικό και διασκεδαστικό σε κάποια δεδομένη χρονική στιγμή, αλλά η αλήθεια είναι ότι δεν έχεις κανέναν τρόπο να εγγυηθείς ότι αυτή η φωτογραφία δεν θα καταλήξει σε λάθος χέρια. Ο μόνος τρόπος για να αποφευχθεί αυτό είναι να μη στείλεις τη φωτογραφία. Ωστόσο, ακόμη κι αν η φωτογραφία δεν μοιραστεί σε περισσότερα από ένα άτομα, θα μπορούσε ακόμη κι αυτό να έχει νομικές συνέπειες.

➔ Μάθε εάν οι ακόλουθες ενέργειες είναι παράνομες. Αν είναι παράνομες, μπορείς να περιγράψεις γιατί;

Ο Ben (ηλικίας 14 ετών) έχει φωτογραφήσει τον εαυτό του γυμνό και έχει στείλει τη φωτογραφία στη φίλη του (επίσης 14).

Έχω στείλει ένα e-mail με σέξι περιεχόμενο στο φίλο μου. Ήταν λίγο πεσμένος ψυχολογικά, έτσι σκέφτηκα ότι αυτό θα μπορούσε να του φτιάξει τη διάθεση.

Η φίλη μου (15 ετών) μού έστειλε μια φωτογραφία του εαυτού της γυμνή από τη μέση κι επάνω. Δεν το έχω μοιραστεί με κανέναν. Δεν θα το έκανα αυτό ποτέ στην ίδια, απλά θα κρατήσω τη φωτογραφία ασφαλή στον υπολογιστή μου.

Ένας φίλος μου δημοσίευσε στο Διαδίκτυο μια ταινία ενός από τους συμμαθητές του (18 ετών) στο ντους. Κατέβηκε αμέσως από την ιστοσελίδα κοινωνικής δικτύωσης, αλλά η ζημιά έγινε, όλοι την είδαν.

Με την πρώτη ματιά, φαίνεται ότι καθένας είναι υπεύθυνος για την προστασία της ιδιωτικής ζωής του.



Clément

Προσπαθώ να προστατεύσω τον εαυτό μου μέσω των ρυθμίσεων που υπάρχουν, έτσι ώστε η μελλοντική επαγγελματική μου ζωή να μην επηρεαστεί από την τρέχουσα προσωπική ζωή μου ή από τις άσχημες προθέσεις ενός χάκερ.

Ωστόσο, η προστασία της ιδιωτικής ζωής σου δεν εξαρτάται μόνο από εσένα, εξαρτάται και από τους άλλους. Η προστασία προσωπικών δεδομένων είναι δικαίωμα, αλλά και υποχρέωση. Είναι σημαντικό να έχουμε κατά νου ότι καθετί που κάνουμε στο Διαδίκτυο μπορεί να έχει συνέπειες για τους άλλους. Ακόμα και όταν προστατεύουμε το προφίλ μας, οι προσωπικές πληροφορίες μπορούν να εξαπλωθούν στο Διαδίκτυο μέσω του συστήματος των ετικετών/επισημάνσεων (tagging). Σκέψου τα σχόλια, τα likes, τις εικόνες και άλλες όψεις του περιεχομένου στη σελίδα κοινωνικής δικτύωσής σου.

➔ Ποιες πληροφορίες θα προτιμούσες να μην σχετίζονται με το όνομά σου;

- Η ιδιότητα μέλους σε έναν αθλητικό σύλλογο
- Φωτογραφίες από το πάρτι που ήσουν την περασμένη εβδομάδα
- Φωτογραφίες από το τελευταίο ταξίδι σου με το αγόρι/κορίτσι σου
- Το σχόλιό σου σε ένα άρθρο εφημερίδας για την εργασιακή απασχόληση στη χώρα σου
- Τα διαδικτυακά παιχνίδια που παίζεις το τελευταίο διάστημα
- Οι ιστοσελίδες που επισκέπτεσαι

Αυτό το γνώριζες:

Το γεγονός ότι ορισμένες ιστοσελίδες κοινωνικής δικτύωσης απαιτούν πλέον την έγκρισή σου πριν να εμφανιστεί μια ετικέτα, όταν εντοπίζεις το όνομά σου σε συγκεκριμένες πληροφορίες. Αν δεν συμφωνείς, μπορείς απλά να αρνηθείς την έγκρισή σου για την αιτούμενη επισήμανση (tagging).

Έχεις ζητήσει ποτέ από κάποιον (ή θα έπρεπε να έχεις ζητήσει από κάποιον) την άδεια για να δημοσιοποιήσεις τα προσωπικά του στοιχεία ή για να συνδέσεις το όνομά του με κάποιο περιεχόμενο; Πότε;

Σύνδεση με σύνεση! Τι συμβαίνει όταν έχει παραβιαστεί η προστασία της ιδιωτικής ζωής σου; Πώς μπορείς να αντιδράσεις; Γράψε μερικά παραδείγματα που γνωρίζεις ότι έχει παραβιαστεί η προστασία της ιδιωτικής ζωής ενός ατόμου και πώς αυτό το άτομο θα μπορούσε να έχει αντιδράσει.

Κατάσταση

Έχω επισημανθεί με ετικέτα σε μια φωτογραφία και θέλω να αφαιρεθεί. Ωστόσο, το άτομο που έκανε την επισήμανση, αρνείται να το κάνει.

Λύση

Μπορώ να αναφέρω την περίπτωση μου στην ιστοσελίδα κοινωνικής δικτύωσης και να ζητήσω την αφαίρεση της ετικέτας (tag).